

Приложение №2

к рабочей программе по родной (татарской) литературе, утв. пр. № 116 от 29.08.2022 г.

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
средняя общеобразовательная школа
имени Талгата Лутфулловича Рахманова с.Верхнеяркеево
муниципального района Илишевский район Республики Башкортостан

УТВЕРЖДАЮ
Директор МБОУ СОШ
им.Т.Рахманова с.Верхнеяркеево

 Шафикова Г.И.
№ пр.116 от «29» августа 2022 г.

**Контрольно-измерительные материалы промежуточной
аттестации и критерии оценивания
по родной (татарской) литературе**
_____
(название курса)

Уровень общего образования

(начальное, основное, среднее)

Класс

Учителя

_____
основное

_____
5

_____
Валиева И.И.
_____

2022 г.

1. Тестирование.

1 өлөш (А)

A1. Читлэтөп эйтүгө корылган гыйбрэтле, акыл-эхлак өйрөтүлө кечкенэ эсэр ... дип атала.

- а) шигырь   ә) мәсәл   б) әкият   в) хикәя

A2. Дэвам ит: Мәкальсез сүз - ...

- а) акылның үзе   ә) кадерле булыр   б) хурлык   в) тозсыз аш

A3. «Исемдә калганнар» эсәренең авторы:

- а) Г. Кутуй   ә) А.Алиш   б) Г. Тукай   в) Ф.Әмирхан

A4. "Патшаның яңа киеме" эсәрен кем язган:

- а) Марк Твен   ә) Максим Горький   б) Якоб Гримм   в) Ханс Кристиан Андерсен

A5. Унөчнөң батырлыклары кайсы әкияттә сөйләнелә?

- а) "Өч сорау"   ә) "Унөч"
б) "Ак байтал"   в) "Каракош"

A6. Тормышта булган хәлләр, вакыйгалар турында буыннан- буынга сөйләнөп килә торган хикәя.

- а) легенда   ә) риваять   б) дастан   в) шәжәрә

A7. "Ай өстендәге Зөһрә кыз" ның авторы кем?

- а) Фатих Амирхан   ә) Фатих Хөсни
б) Гадел Кутуй   в) Гөмәр Бәширов

A8. Янып калсын гомрең, маяк булып,

Үзеңнән соң килгән буынга,-

дигән юллар М.Жәлилнең кайсы шигыреннән алынган?

- а) «Бакчачы»   ә) «Кечкенә дуслар»   б) «Бер үгет»   в) «Урман».

A9. Г. Ибраһимовның "Яз башы" хикәясендәге малайның исеме ничек?

- а) Апрай   ә) Салих   б) Әмир   в) Мөбарәк

A10. Мәдрәсәдә укытучыны кем дигәннәр ?

- а) хәлфә   ә) мөгаллим   б) шаһәдәтнамә   в) шәкерт

2 өлөш (В)

В 1. Ул үзенең тиз ышанучанлыгы аркасында төлке авызына килеп эләккән.

Кем соң ул? Исемен, әкиятнең авторын һәм исемең әйтегез.

В.2. Сөзнең алда А.С.Пушкинның "Балыкчы һәм Балык" әкиятеннән өзек. Төшөп калган сүзләрне билгеләгез.

Карт тагын кайткан _____ янына.

Ни күрсен: бай _____ тора алдында.

Баскычка чыгып _____ баскан:

Муенына ул _____ асқан,

Кыйммәтле _____ аның өстендә,

Укалы _____ баш түбәсендә,

Бармакларында- алтын _____,

Аякларында- кызыл _____.

В 3. Дөрөс җавапны "Әйе" яки "Юк" сүзләре белән билгеләгез.

а) К.Насыйринның «Әбугалисина» эсәре фантастик хикәямә? _____

б) Р.Хафизованың "Киек каз юлы" эсәрендә Лира сугыш нәтижәсендә туган ягын ташлап китәргә мәҗбүр булган. _____

в) Ф.Яруллин шигырьләрен XIX гасырда язган. _____

г) Рус халык әкиятләрендә һәрвакыт усаллык яхшылыкны җиңә. _____

Эшкә анализ:

Бирем	Көтелгән җаваплар	Макс.балл
A1	Мәсәл	1
A2	Тозсыз аш	1
A3	Г. Тукай	1
A4	Ханс Кристиан Андерсен	1
A5	“Унөч”	1
A6	Дастан	1
A7	Фатих Амирхан	1
A8	“Бер үгет”	1
A9	Салих	1
A10	Хәлфә	1
B1	Үрдәк. А. Алиш “Сертотмас үрдәк”	2
B2	Карчык, йорт, карчыгы, энҗеләр, камзул, калфак, йөзекләр, читекләр	8
B3	Әйе,әйе, юк, юк.	2
	Гомуми нәтиҗә	22

Бәяләү критерийлары һәм үлчәү берәмлекләре:

1. 20-22 балл – “5” ле
2. 21-19 балл – “4” ле
3. 18-15 балл – “3” ле
4. 14 һәм аннан түбән – “2” ле

2. Проектная работа. Фольклор.

Задачи проекта: дать определения понятию фольклор; провести анкетирование и выяснить, что знают о фольклоре и его малых жанрах родители и учащиеся. Выявить наиболее популярные жанры; дать описание и характеристику наиболее популярным жанрам фольклора; определить отношение взрослых к УНТ; выявить мнения самих учащихся о роли фольклора в жизни школьника; развивать интерес к фольклору.

Групповая работа:

1. Создать презентацию «Халык авыз ижаты»
2. Выпуск стенгазеты “Табышмаклар иленә сәяхәт”
3. Оформление песенника “Татар халык җырлары”

3. Проектная работа «Они сражались за Родину»

Цель проекта: расширение знаний населения с.Базитамак о ветеранах Великой Отечественной войны и тружеников тыла 1941-1945 годов.

Задачи проекта:

Сбор информации о ветеранах Великой Отечественной войны и тружениках тыла, жителей с.Базитамак и близлежащих деревень;

Повышение престижа у подрастающего поколения подвига Советского народа в годы войны, осознания значимости Победы для страны и всего мира;

Развитие познавательного интереса учащихся;

Развитие навыков исследовательской и проектной деятельности;

Планируемый результат

Главными итогами реализации проекта должно стать: создание презентации о ветеранах Вов и тружениках тыла и размещение в нём полученной информации о ветеранах войны и тружениках тыла.

4. Итоговая контрольная работа за курс татарской литературы пятого класса

1. Халык авыз ижатын кем ижат итә?
А) язучы
Ә) халык
Б) шагыйрь
2. “Үги кыз” әкиятенең төп герое:
А) Убырлы карчык
Ә) Үги кыз
Б) Айсылу
3. Әкиятләрнең нинди төркеме булмый:
А) тылсымлы
Ә) хайваннар турында
Б) үсемлекләр турында
В) тормыш-көнкүреш турында
4. “Ак Байтал” әкиятендә нинди төркемгә карый?
А) хайваннар турында
Ә) тылсымлы
Б) тормыш-көнкүреш
5. Көйләргә ягыннан җырлар бүленәләр:
А) Тарихи һәм лирик җырларга
Ә) Озын һәм кыска җырларга
Б) Борынгы һәм хәзерге җырларга.
6. Танылган мәкальләр җыючы?
А) Н. Исәнбәт
Ә) Г. Тукай
Б) М.Жәлил
7. “Авызыңа бал да май ” - нинди жанрга туры килә?
А) мәкаль
Ә) әйтем
Б) табышмак
8. Әдәби әкиятләрне кем ижат итә?
А) халык
Ә) язучы
Б) шагыйрь
9. Г. Ибраһимов ижат иткән әсәр:
А) «Яз башы»
Ә) “Патша белән карт”
Б) “Тукран малае Шуктуган”
10. А.Алишның “Килделәр” хикәясендә кемнәрнең килүе турында сөйләнә?
А) Кунаклар
Ә) Фашистлар
Б) Самолетлар.
11. М. Жәлилнең шигырен тап:
А) “Туган җиремә”
Ә) “Кызыл ромашкалар ”
Б) “Шүрәле”
12. Мәсәл – ул...
А) борынгы жанр

Ә) тормыштагы гыйбрәтле яки кимчелекле күренешләргә, капма-каршы булган холык сыйфатларын читләтеп әйтүгә корылган шигъри әсәр.

Б) “картлар сүзе”.

13. “Зәңгәр күлдә ай коена” исемле әсәрдә кем төп герой:

А) Зөһрә кыз

Ә) карчык

Б) Айсылу

14. Матур әдәбият нинди төркемнәргә бүленә:

А) хикәя, лирик, эпик

Ә) эпик, лирик, драматик

Б) роман, повесть, драма

15. Г. Тукай яшәгән еллар:

А) 1903-1958

Ә) 1909-1945

Б) 1886-1913

2 нче вариант

1. Халык авыз иҗатын кем иҗат итә?

А) халык

Ә) язучы

Б) шагыйрь

2. “Ак Байтал” әкиятенең төп герое:

А) патша

Ә) Ат

Б) дию

3. Әкиятләр ничә төркемгә бүленәләр:

А) 5

Ә) 3

Б) 2

4. “Солдат боткасы” әкиятендә нинди төркемгә карый?

А) хайваннар турында

Ә) тылсымлы

Б) тормыш-көнкүреш

5. Таналган мәкальләр җыючы?

А) М.Җәлил

Ә) Г. Тукай

Б) Н. Исәнбәт

6. “Егет кешегә җитмеш төрле һөнәр дә аз” -нинди жанрга туры килә?

А) мәкаль

Ә) әйтем

Б) табышмак

7. Бу мәкаль нәрсә турында?

Дөньяны яуларга омтылма, аның гыйлемен яуларга омтыл.

А) акыл турында

Ә) белем турында

Б) хыял турында

8. Әкиятләргә нинди төркемгә булмый:

А) үсемлекләр турында

Ә) хайваннар турында

Б) тылсымлы

В) тормыш-көнкүреш турында

9. К. Гали иҗат иткән әсәр:

А) “Кыйссаи Йосиф”

- Ә) “Курай уйный бер малай”
 Б) “Аккош күле”
 10. Бу әсәрнең кайсысын Ф. Кәрим язган:
 А) “Килделәр”
 Ә) “Бүреләр”
 Б) “Ватаным өчен”
 11. Ш. Галиевның шигырен тап:
 А) “Туган жиремә”
 Ә) “Борау ”
 Б) “Шүрәле”
 12. Мәсәл – ул.....
 А) борынғы жанр
 Ә) тормыштагы гыйбрәтле яки кимчелекле күренешләрне, капма-каршы булган холык - сыйфатларын читләтеп әйтүгә корылган шигъри әсәр.
 Б) “картлар сүзе”
 13. “Зәңгәр күлдә ай коена” исемле әсәрдә кем төп герой:
 А) Зөһрә кыз
 Ә) карчык
 Б) Айсылу
 14. Матур әдәбият нинди төркемнәргә бүленә:
 А) хикәя, лирик, эпик
 Ә) эпик, лирик, драматик
 Б) роман, повесть, драма
 15. Ф. Кәримнең яшәгән еллары:
 А) 1920-1995
 Ә) 1944-1995
 Б) 1909-1945

Ачкыч

1в	2 в
1. Ә	А
2. Ә	Ә
3. Б	Ә
4. А	Б
5. А	Б
6. А	А
7. Ә	Ә
8. Ә	А
9. А	А
10. Б	А
11. Ә	Ә
12. Ә	Ә
13. А	А
14. Ә	Ә
15. Б	Б

Укучының эшен бәяләү критерийлары

Һәр дәрәҗә 1 балл белән бәяләнә. Укучы җыярга мөмкин булган иң югары балл – 15
 Тестлаштыру формасындагы эшләрне бәяләү:
 90 - 100% башкарылган эш – “5” (13-15)
 75-90% башкарылган эш – “4” (10-13)
 50-75% башкарылган эш – “3”(5-10)
 50% тан түбән башкарылган эш – “2”(0-5)

